

ikke for meget, naar jeg udtaler, at Budskabet om, at den højtærede Kultusminister agtede at komme med Forslag til Udførelsen af denne Paragraf i Grundloven, paa mange Steder er hilst med Glæde. Derimod har Formen, under hvilken den højtærede Kultusminister har taget dette Spørgsmaal op, været Anledning til dyb Bekymring i mange Kredse, thi det har været en Skuffelse for dem, hvem denne Sag ligger alvorligt paa Sinde, at man ikke ved denne Lejlighed er gaaet frem i denne Sag paa samme Maade, som man ved tidligere Lejligheder er gaaet frem, naar denne Sag er behandlet, nemlig ved Nedsættelsen af en Kommission af kyndige og i kirkelige Forhold interesserede Mænd, som kunde behandle denne Sag, inden den kom frem i Lovform. Derved vilde man opnaa, at man ikke alene tog de enkelte Forhold frem, men ogsaa, at man kunde komme til det, som altid har været Forudsætningen for denne Sags Ordning, til en samlet Kirkeforfatning. Den højtærede Minister har foretrukket en anden Ordning, foretrukket at lade denne Sag komme frem stykkevis og uden i Forvejen at høre en dertil nedsat Kommission. Allerede inden Lovforslagets Fremlæggelse skete der en samlet Henvendelse til Ministeren fra Landets Bisper, en Henvendelse, som senere er fulgt af en Adresse fra den største Del af Landets Præster, og som endelig i vide Kredse i Folkekirken har fundet stærk Tilslutning, alt gaaende ud paa ikke at lovgive paa disse Omraader, uden at hele Sagen bliver tagen op, og saaledes at man i Forvejen hører en dertil nedsat Kommission. Ved Behandlingen af de Forslag, som den højtærede Minister fremlagde i forrige Samling, kom ogsaa Landstingets Udvalgs Flertal til det Resultat — som jo foreligger i en Beretning, der blev afgiven efter Samlingens Slutning — at man stærkt ønsker at tage hele Kirkeforfatningen op til Diskussion og at arbejde paa, at der begyndes dermed, inden man behandler Lovforslagene i deres Helhed. Denne Stemning, som saaledes har været til Stede, er i allerhøjeste Grad bleven bestyrket ved, hvad der er foregaaet i sidste Sommer. I Sommer have Landemoderne jo været samlede, og fra alle Sider, kan man vel sige, er der ytret Ønske om, at man ikke vil gaa til denne Sags endelige Ordning, uden at den har været forelagt en i dette Øjemed sammenkaldt repræsentativ Forsamling for Kirken. Nu ved jeg nok, at det allerede ved første

Behandling af Kirkelovene blev gjort gældende, at det er ikke det, Landemoderne have ønsket, Landemoderne have ønsket en Kirkedag nedsat, en Forsamling, som efter Ministerens Mening kun kunde nedsættes, naar der forelaa en Valglov, om jeg saa maa sige, til en saadan Kirkedag. Jeg nærer imidlertid ikke Tvivl om, at dette ikke har været Hovedbetragtningen for Landemoderne, og at det, de først og fremmest have ønsket og ogsaa tilstrækkeligt tydeligt udtalt, er, at hele Kirkens Forfatning bliver optagen til Diskussion, og at dette burde ske i en kirkelig repræsentativ Forsamling. Sikkert er det under alle Omstændigheder, at den usleste og sletteste Maade at imødekomme disse Anmodninger fra Landemoderne paa, er den aldeles ikke at underkaste Sagen nogen Diskussion, før den bringes frem i Rigsdagen.

Det er altsaa støttet paa en stærk Stemning overalt i Landet, at vi, som indbringe dette Lovforslag i det høje Ting, anmode det om at vedtage det, og at vi tillade os at henvende os til den højtærede Minister med Anmodning om at modtage denne Sag med Velvillie. Fra alle Sider ønske vi, tror jeg at kunne sige, at komme til et Resultat, og intet ligger os fjernere end Ønsket om at standse Sagen paa denne Maade. Men jeg ser heller ikke, at der kan ske nogen Standsning og yderligere Udsættelse ved Vedtagelsen af det Lovforslag, vi her indbringe. Kirkens Forfatning, Ordningen af de kirkelige Forhold, har nu staaet paa Dagsordenen i 50 Aar, og man maa da vel i Sandhed med Rette kunne sige, at der ikke sker nogen overhængende Ulykke ved at vente den korte Tid, indtil en Udtalelse foreligger fra et saaledes nedsat Udvalg. Hvis der saa, som den højtærede Minister jo har ment, ikke kommer noget Resultat ud deraf, staaer Ministeren jo kun desto stærkere, naar han efter denne Kommissions Udtalelse igen kommer frem med sit Lovforslag. Det er Grunden til Lovforslagets Indbringelse, men jeg kan endnu tilføje et. Det er af den højtærede Minister i hans Svar til Biskopperne fremhævet — jeg maa maaske tillade mig at oplæse dette Svar —: „at han ikke nærer noget Ønske om Nedsættelse af en Kommission til Drøftelse af det foreliggende Lovforslag. Hvis Rigsdagens Ting nære et saadant Ønske, vil jeg selvfølgelig bøje mig derfor“. Og den højtærede Minister har i et Foredrag, som han holdt i Folketinget den 9. November 1901, udtalt, og det aabenbart med Henblik paa dette Svar: